Dosarul nr.2-11820/24
2-24098955-12-2-04092024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

24 noiembrie 2025 mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecător Andrei Ojoga
Grefier Valentina Perjeru, Lusine Sarchisean

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva ***** privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 03 septembrie 2024, ***** a depus cerere de chemare în judecată împotriva *****, solicitând apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Potrivit fișei de repartizare din 04 septembrie 2024, cererea a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătorului Andrei Ojoga.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 septembrie 2024, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare.

Argumentele participanților la proces

Argumentele părții reclamante

Pe portalul de internet www.facebook.com, care este rețeaua de socializare Facebook, pe pagina Societății Comerciale *****, intitulată: „*****” [*****], este prezent un „Anunț Important”, care a fost postat la data de 10 iulie 2024.

Postarea respectivă, conține o imagine grafică cu text și logourile *****, care se referă la *****, care poate fi ușor identificat deoarece în text este făcută referirea la faptul că acesta locuiește în imediata vecinătate a blocului locativ care se construiește pe strada *****.

Textul din imagine conține o serie de informații defăimătoare care nu corespund realității. Astfel în postare este menționat următoarele: „În adresa *****a fost pornită o adevărată campanie de defăimare și denigrare a imaginii companiei […]. Această campanie de defăimare a fost inițiată de cetățeanul ***** [...] și care, ulterior, a atras și alte persoane scandalagiste, [...] în vederea răspândirii mai ample a informațiilor defăimătoare despre activitatea companiei. [...] ***** a implicat și membrii familiei sale, inclusiv copii minori și părinții în etate. Acest grup de persoane s-a manifestat cu „proteste” abuzive, manifestând un comportament huliganic și o deosebită obrăznicie atât în incinta sediilor organelor de stat, oficiilor companiei cât și la șantierele de construcție. Această campanie de ponegrire a imaginii *****are la bază șantajul cetățeanului *****, cu scopul de a impune *****la procurarea lotului care îi aparține dumnealui […]. Astfel cetățeanul în cauză, prin șantaj și amenințări cu răzbunarea a înaintat condițiile

personale de procurare a lotului [...]. *****de nenumărate ori a comunicat domnului *****despre lipsa de interes comercial asupra lotului său [...] fapt care l-a determinat pe cetățeanul în cauză să amenințe cu crearea de probleme artificiale prin intermediul tuturor organelor de drept [...]. [...] *****neagă categoric toate acuzațiile cetățeanului *****cu privire la pretinsele acțiuni de expropriere a lotului care aparține familiei *****, acestea fiind un fals și o metodă de șantajare a companiei în scopul obținerii unor câștiguri fabuloase personale [...]".

Informațiile răspândite prin rețeaua de socializare „Facebook" au ajuns în atenția rudelor și cunoștințelor reclamantului, care l-au informat în zilele imediat următoare, despre respectiva postare. Lecturând textul răspândit, cet.***** apreciază că acesta îl vizează fiind expres făcute trimiteri la numele și prenumele acestuia, precum și fiind identificabil după domiciliu.

Informația a fost răspândită pe pagina de Facebook a Societății Comerciale *****, intitulată: „*****", or pe această pagină se promovează vânzarea de apartamente și alte activități a pârâtei, prin urmare anume ea a răspândit informația.

Informația poartă un caracter defăimător, nu corespunde realității și lezează onoarea și demnitatea cet.*****.

Nu corespunde realității relatarea privind pornirea de către ***** a unei campanii de defăimare în adresa *****, inclusiv cu implicarea copiilor minori și părinților în etate, campanie care ar avea la bază șantajarea *****la procurarea lotului din vecinătatea șantierului de construcție din strada *****.

Este o expresie defăimătoare, ce nu corespunde realității etichetarea lui ***** ca fiind „persoană scandalagistă".

Nu corespunde realității relatarea privind efectuarea unor proteste abuzive însoțite de comportament huliganic și deosebită obrăznicie. La fel nu corespunde realității cele relatate privind șantajul și amenințări cu răzbunare, precum și relatarea privind amenințarea companiei cu creare de „probleme artificiale", privind șantajarea cu lansarea unor acuzații de expropriere, efectuate în scopul obținerii unor câștiguri fabuloase.

Cele relatate nu corespund realității, nu au un substrat factologic și au caracter defăimător. ***** fiind acuzat de o infracțiune penală gravă ca șantajul și huliganismul, precum și de alte acte ilegale ca: amenințări, răzbunare și abuz de drept.

Cetățeanul ***** nu este o persoană publică, iar informația în opinia reclamantului nu se referă la o chestiune de interes public.

Reieșind din conținutul ponegritor și fals al publicării și răspândirii informațiilor în privința reclamantului de către pârâtă, evident că a fost lezată onoarea, demnitatea, și reclamantul vine cu următoarele clarificări privind prejudiciul moral.

La lecturarea conținutului informațiilor ponegritoare a avut și continuă să aibă suferințe psihice, adică retrăiri emotiv-volitive care se manifestă prin sentimente de umilire, iritație, disconfort și anxietate. Perioada următoare după aceste publicații a avut diferite dereglări de somn, sentimente de inferioritate, tahicardie, a pierdut pofta de agrement și activitate profesională, are loc o diminuare a plăcerilor vieții, cauzate în special din cauza comportamentului sfidător din partea SC *****pentru nedreptatea care a avut loc față de acesta prin publicarea acestor informații ponegritoare care îi prejudiciază onoarea, demnitatea.

Informația ponegritoare și falsă a fost și este publică, au posibilitate să o lectureze toți, în special a fost lecturată de către rudele acestuia, prietenii săi, familia sa, de către persoane care îl cunosc personal, de către persoane cu care interacționează zilnic, fiind muzician - mediul profesioniștilor din domeniul artelor. Acesta pe de altă parte, fiind muzician de profesie, cu

reputație ireproșabilă este acuzat de șantaj și alte fapte nedemne, care sunt de natură să îi distrugă viața profesională.

Cu alte cuvinte, publicarea informațiilor ponegritoare și false de către pârâtă în adresa sa are și în prezent impact în mediul activității sale profesionale și prejudiciază imaginea sa în întreaga comunitate artistică, inclusiv în fața unor potențiali clienți a serviciilor sale. Are loc lezarea carierei acestuia de muzician, construite efectiv în mod onest și onorabil pe parcursul multor ani de zile, este afectat cursul carierei și natura oportunităților în profesia sa, legată de participarea la diferite evenimente publice, unde nu se va dori prezența unui pretins „șantajist" care folosește în aceste scopuri copii și părinții în etate. Totodată este zădărnicită activitatea sa profesională, având în vedere starea sa emoțională în sensul informațiilor ponegritoare și false care au fost publicate de către pârâtă în spațiul public.

Evident, că impactul pe care l-a avut publicarea informației ponegritoare și false în adresa acestuia au afectat starea sa morală și psihică, au generat stări de neliniște și disconfort, incertitudine pentru prezent și viitor, toate care rezultă din încălcarea admisă de către pârâtă a limitei dreptului la libera exprimare prin care i-au lezat substanțial onoarea, demnitatea.

Vizualizarea comunicatului publicat de pârâtă, cu conținut ponegritor și fals este și mai dăunător din perspectiva - numărului de vizualizări, și distribuiri, acesta fiind un aspect care amplifică impactul prejudicierii morale a reclamantului. Și în prezent aceste informații calomnioase și false nu au fost înlăturate și contribuie la sporirea prejudiciilor morale prin aspectul de continuitate a acestora.

Condiții îndeplinite pentru apariția răspunderii pentru prejudiciul moral sunt: a) suportarea prejudiciului moral: se prezumă că orice persoană în raport cu care s-a săvârșit o faptă ilicită se prezumă că are suferințe morale; instanța nu poate cuantifica direct din probe suferințele psihice, dar se va baza pe descrierea retrăirilor și discreția sa judiciară; b) încălcarea dreptului unei persoane fizice, juridice; c) legătura cauzală dintre faptă și prejudiciu și în consecință a defăimării persoana are retrăiri și suferințe psihice, suferințe fizice. Instanța va recunoaște ambele aceste manifestări ca având legătură cauzală cu defăimarea; d) vinovăția - făptuitorul defăimării publică, răspândește informații defăimătoare și false; e) respectarea procedurii prealabile.

Rezumând, SC *****, a pornit o campanie de dezinformare agresivă împotriva reclamantului cu ținta principală, pedepsirea acestuia pentru inițierea de către mama acestuia ***** (în calitate de proprietară a casei) a unor litigii în instanța de judecată referitoare la Deciziei Consiliului municipal Chișinău prin care s-a aprobat planul Urbanistic Zonal, ce a permis edificarea blocurilor locative în zonă, precum și a litigiului privind contestarea în instanța de judecată a autorizației de construire, în baza căreia *****edifică blocul locativ din strada *****. În cadrul acțiunii respective s-au diseminat informații tendențioase, defăimătoare și false, menite să discrediteze reclamantul și familia acestuia.

Faptele de defăimare comise de către pârâtă, consideră că întrunesc condiții legale ce antrenează răspunderea civilă delictuală, or prin informațiile publicate de către pârâtă au fost încălcate normele privind dreptul la onoare, la demnitate, normele privind libertatea de exprimare cu limitele și restricțiile cuprinse în Constituția Republicii Moldova, Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Libertatea de exprimare nu este un drept absolut, iar abuzul de drept, este de natură să constituie o faptă prejudiciabilă, ce naște drept la despăgubiri.

Pârâta cu rea-credință și-a exercitat dreptul la libera exprimare, statuat în art.10 CEDO, publicând informații defăimătoare și care nu corespund realității, trecând mult peste limitele impuse al acestui drept.

Suma cerută în calitate de prejudiciu moral nu este una excesivă, ci proporțională circumstanțelor cauzei și suferințelor morale, potrivit statutului social al reclamantului în mediul artistic și în societate.

În drept, conform art.12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, nimeni nu va fi obiectul unor imixtiuni arbitrare în viața sa particulara, în familia sa, în domiciliul său ori în corespondență, nici al unor atingeri ale onoarei sau reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor astfel de imixtiuni sau atingeri.

Conform art.10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografe sau televiziune unui regim de autorizare. Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Conform art.32 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

Conform art.3 alin.(3) al Legii nr.64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Conform art.7 alin.(1) al Legii nr.64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

Conform art.14 alin.(1) al Legii nr.64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, cauzele cu privire la defăimare se examinează în procedură contencioasă conform prevederilor prezentului capitol și ale Codului de procedură civilă.

Conform art.16 alin.(5) al Legii nr.64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, în cazul refuzului de a satisface, integral sau parțial, cererea prealabilă, persoana lezată poate depune cerere de chemare în judecată.

În temeiul celor expuse, reclamantul ***** solicită admiterea acțiunii, recunoașterea faptului defăimării și răspândirii unor informații care nu corespund realității în postarea intitulată „Anunț Important” pe portalul de internet www.facebook.com, pe pagina „*****” [*****] din 10 iulie 2024 orele 17:49, cu textul defăimător: „În adresa *****a fost pornită o adevărată campanie de defăimare și denigrare a imaginii companiei […]. Această campanie de defăimare a fost inițiată de cetățeanul ***** [...] și care, ulterior, a atras și alte persoane scandalagiste, [...] în vederea răspândirii mai ample a informațiilor defăimătoare despre activitatea companiei. [...]

***** a implicat și membrii familiei sale, inclusiv copii minori și părinții în etate. Acest grup de persoane s-a manifestat cu „proteste” abuzive, manifestând un comportament huliganic și o deosebită obrăznicie atât în incinta sediilor organelor de stat, oficiilor companiei cât și la șantierele de construcție. Această campanie de ponegrire a imaginii *****are la bază șantajul cetățeanului *****, cu scopul de a impune *****la procurarea lotului care îi aparține dumnealui […]. Astfel cetățeanul în cauză, prin șantaj și amenințări cu răzbunarea a înaintat condițiile personale de procurare a lotului [...]. *****de nenumărate ori a comunicat domnului *****despre lipsa de interes comercial asupra lotului său [...] fapt care l-a determinat pe cetățeanul în cauză să amenințe cu crearea de probleme artificiale prin intermediul tuturor organelor de drept [...]. [...] *****neagă categoric toate acuzațiile cetățeanului *****cu privire la pretinsele acțiuni de expropriere a lotului care aparține familiei *****, acestea fiind un fals și o metodă de șantajare a companiei în scopul obținerii unor câștiguri fabuloase personale [...]”.

La fel, partea reclamantă solicită obligarea pârâtei să își ceară scuze publice și să publice în formă electronică dezmințire în aceleași surse adică pe pagina de facebook: „*****” (*****), cu următorul text: „Publicația privind informațiile legate de cetățeanul ***** și familia acestuia, din Anunțul Important din 10 iulie 2024 privind inițierea de către ***** a unei campanii de defăimare față de *****, cu implicarea membrilor minori a familiei sale, și a părinților în etate, nu corespunde realității. Nu este adevărată informația lansată privind petrecerea de către acesta a unor proteste abuzive însoțite de comportament huliganic. La fel nu corespunde realității informația lansată de către noi, privind existența unor acțiuni de șantaj și amenințări în vederea procurării lotului de teren vecin cu scopul de a obține câștiguri fabuloase favorabile familiei *****. Reieșind din cele indicate mai sus în prezenta dezmințire, pentru informațiile ce nu corespund realității, precum și pentru utilizarea sintagmei scandalagist în raport cu ***** - ne cerem scuze publice”.

Totodată, partea reclamantă solicită încasarea în folosul reclamantului ***** de la pârâta ***** a prejudiciului moral în mărime de 10000 lei; compensarea din contul pârâtei ***** în beneficiul reclamantului ***** a tuturor cheltuielilor de judecată suportate cu ocazia prezentei acțiuni, conform actelor doveditoare ce vor fi administrate la dosar.

Argumentele părții pârâte

La 10 iulie 2024 pe pagina oficială de Facebook a companiei ***** a fost postat „Anunțul important” ca reacție la campania defăimătoare pornită de către cetățeanul ***** în adresa pârâtei.

Anunțul a fost adresat unui număr limitat de persoane și anume clienților fideli ai companiei *****, în scopul protejării intereselor acestora în calitate de investitori, dar și a imaginii de afaceri ale companiei per ansamblu. Campania de defăimare a activității ***** a fost pornită de către cetățeanul ***** la începutul anului 2023. Pe toată această perioadă, dumnealui, a vizitat de nenumărate ori oficiul companiei, pe adresa mun.Chișinău, ***** împreună cu mama sa, *****, copii minori, soția, etc., unde permanent propunea companiei ***** vânzarea lotului, care îi aparține, precum și casa de locuit care se află în vecinătate cu șantierul de construcție a companiei (fapt confirmat prin înregistrările audio cu familia *****în oficiul companiei *****). De fiecare dată conducerea companiei îi comunica domnului *****despre lipsa de interes comercial asupra lotului său și despre nerentabilitatea acestei tranzacții pentru companie, după care cetățeanul ***** inițiа sfadă implicând copiii minori, soția dar și mama în etate.

Ulterior cet.***** de mai multe ori s-a adresat în instanțele judecătorești cu diferite cereri: de suspendare și anulare a autorizației de construcție, de stopare propriu-zisă a construcției, de suspendare și anulare a PUZ-ului, etc.

La 24 iunie 2024 cetățeanul *****, împreună cu așa numiții 2 „blog-eri" activi în mediul online (ulterior a stabilit că sunt *****și *****), au dat buzna în oficiul companiei ***** (fapt documentat de către inspectorii poliției veniți la fața locului în baza apelului 112), unde au organizat un adevărat „spectacol" însoțit de scandal, cu un comportament obraznic, înjurând personalul oficiului și comportându-se cu bunurile din oficiu ca și cu ale sale personale.

Domnul ***** a intrat în oficiu însoțit și de soție și copii minori, dar și cu un instrument muzical în mână, cu ajutorul căruia a protestat și în fața Parlamentului cu câteva ore înainte. Toate evenimentele care s-au petrecut în oficiu, au fost filmate, apoi plasate în mediul online (Facebook, Tik-Tok, Instagram) de către *****la data de 24 iunie 2024.

Compania ***** ține să menționeze, că în anunțul său de pe rețelele de socializare, a descris întocmai comportamentul cetățeanului ***** în timpul intrării abuzive în oficiul de pe ***** adică cu o deosebită obrăznicie și în mod huliganic, șantajând compania prin diferite metode de a-i procura lotul de pe *****.

***** în anunțul său nu a folosit niciodată termenii „contravenție" sau „infracțiune" și respectiv nu a dat nici o apreciere juridico-penală sau contravențională a comportamentului cetățeanului *****.

Orice declarație a domnului ***** cu privire la calomnierea dumnealui prin anunțul din 10 iulie 2024, o cataloghează drept o imaginație eronată a acestuia despre datele faptice descrise în coraport cu prevederile legislative.

În conformitate cu regula generală, în materie de probațiune, prevăzută de art.118 alin.(1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Alin.(3) al aceluiași articol prevede că circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Respectiv, reclamantul urma să dovedească reieșind din obiectul probațiunii pentru pricina în cauză dacă pretenția înaintată de reclamant corespunde realității și se încadrează în normele juridice invocate precum și alte circumstanțe importante întru dovedirea pretențiilor sale - circumstanțe care inevitabil urmau a fi dovedite reieșind din normele Codului civil în materie de apărare a drepturilor sale.

În mod special art.24 al Legii nr.64 din 23 aprilie 2010 privind libertatea de exprimare, (1) reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pârâtul a răspîndit informația; b) informația îl vizează și este defăimătoare; c) informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă. Consideră că reclamantul nu a realizat această sarcină a probațiunii pusă pe seama lui.

Potrivit art.43 din Codul civil, în condițiile legii, orice persoană fizică are dreptul la viață, la sănătate, la integritate fizică și psihică, la libera exprimare, la nume, la onoare, demnitate și reputație profesională, la propria imagine, la respectarea vieții intime, familiale și private, la protecția datelor cu caracter personal, la respectarea memoriei și corpului său după deces, precum și la alte asemenea drepturi recunoscute de lege.

***** a fost fondată în 2017, administratorul ***** se bucură de o reputație profesională impecabilă. Până la această etapă a fost date în exploatare 156 apartamente, iar altele 182 urmează a fi date. Niciun client nu s-a plâns de calitatea serviciilor sau a bunurilor acestora. Prin

urmare orice atentare la imaginea și reputația profesională a administratorului sau fondatorilor ***** constituie o ingerință care dă naștere la un drept de apărare proporțional, just și echilibrat.

În sensul art.3 alin.(3) al Legii nr.64 din 23 aprilie 2010 privind libertatea de exprimare, exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești. (4) Restrângerea libertății de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin.(3) și doar în cazul în care restrângerea este proporțională cu situația care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat și libertatea de exprimare, precum și libertatea publicului de a fi informat.

În aceeași ordine de idei menționează că art.7 al Legii nr.64 prenotate reglementează că orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

Analiza acestei norme denotă condițiile în care răspândirea anumitor relatări cu privire la fapte constituie un drept lezat. Astfel componența obligatorie instituită de legiuitor este ca aceste relatări să fie false. Probatoriul prezentat în fața instanței denotă caracterul just și relatat întocmai a acțiunilor reclamantului îndreptate împotriva *****. Răspândirea informațiilor de către ***** împreună cu *****și *****care nu corespund realității prin intermediul rețelelor de socializare au avut un impact direct asupra vânzărilor companiei.

Menționează că câțiva clienți ai ***** s-au adresat pentru clarificări dacă compania este sau nu în insolvabilitate așa cum a fost relatat în conținutul publicației.

De asemenea s-a atestat în perioada imediat următoare o scădere a cererii de ofertă a produselor *****. Întru elucidarea circumstanțelor și clarificării acestor aspecte compania a lansat un răspuns pe pagina sa oficială pentru a dezminți informațiile răspândite de familia *****împreună că pretinșii reprezentanți ai societății civile *****și *****

Așadar răspunsul efectuat de ***** pe pagina sa oficială din data de 10 iulie 2024 este proporțională cu situația care ia determinat s-o facă, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat al companiei noastre pe de o parte, dar și a clienților acestora pe de altă parte. De asemenea, aceasta a fost necesară și din obligația lor față de clienții actuali sau potențiali dar și a publicului de a fi informați.

Condițiile expuse supra se încadrează în prevederile alin.(2) al art.24 din Legea nr.64. Astfel pârâtul trebuie să dovedească următoarele: a) informația nu este defăimătoare și/sau nu îl vizează pe reclamant: b) informația constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; c) la momentul răspândirii informației, deși a luat toate măsurile de diligență, nu putea ști că prin acțiunile sale contribuie la răspândirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient: d) informația răspândită este de interes public.

Frustrările reclamantului derivă și din următoarele: La 13 mai 2023 ***** a depus acțiunea în procedura contenciosului administrativ împotriva Primăriei municipiului Chișinău, cu terțul *****, cu privire la anularea actelor administrative. Reclamanta a solicitat suspendarea executării autorizației de construire cu nr.***** (exprimat prin suspendarea lucrărilor de construcție; anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr.701/20 din 03 martie 2020 cât și a certificatului de urbanism pentru proiectare privind elaborarea documentației de proiect

pentru construirea unui bloc de locuit pe terenul cu nr. cadastral *****din ***** nr.*****, ca ilegale; anularea autorizației de construire favorabilă ***** privind executarea lucrărilor de construire a Blocului locativ din ***** nr.***** ca ilegală; dispunerea demolării construcției edificate de ***** de pe adresa ***** nr.*****: încasarea de la pârât în beneficiul reclamantei a tuturor cheltuielilor judiciare.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 19 mai 2023, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea reclamantei ***** privind suspendarea executării autorizației de construire cu nr.***** prin suspendarea lucrărilor de construcție.

La 09 iunie 2023, *****, în interesele recurentei ***** a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 mai 2023, solicitând instanței admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă cererea de suspendare executării autorizației de construire cu nr.***** prin suspendarea lucrărilor de construcție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2023, Colegiul a dispus: se respinge recursul declarat de *****, în interesele recurentei *****. Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 mai 2023.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 30 octombrie 2023, s-a respins cererea înaintată de reclamanta ***** privind suspendarea executării actului administrativ contestat, ca fiind neîntemeiată. Exprimându-și dezacordul cu încheierea primei instanțe, la data de 28 noiembrie 2023, ***** a depus recurs, solicitând anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 30 octombrie 2023, cu adoptarea unei noi încheieri, prin care cererea de suspendare a executării actului administrativ contestat să fie admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2024, Colegiul a dispus: Se respinge recursul declarat de ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 30 octombrie 2023.

Poziția participanților expusă în cadrul examinării cauzei

În ședința de judecată, reclamantul și reprezentantul său au indicat că susțin pe deplin cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea integrală a acesteia ca fiind una întemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul părții pârâte a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind una neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată

Audiind expunerile celor prezenți în ședința de judecată, examinând materialele cauzei în raport cu circumstanțele stabilite și normele aplicabile speței, instanța de judecată reține următoarele considerente.

Conform art.117 alin.(1) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei*.

Potrivit art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel*.

Conform art.121 Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile*

referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Iar în conformitate cu prevederile art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*.

În conformitate cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

Potrivit art.240 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant*.

Din materialele cauzei rezultă că, pe pagina de Facebook – „*****”, la 10 iulie 2024 ora 17:49, partea pârâtă a plasat o postare care conține următorul text (f.d.17-18, 19, 21): „Stimați clienți ai companiei ***** SRL! *****Vă mulțumește pentru fidelitatea dumneavoastră, dar și pentru încrederea acordată companiei încă de la începutul activității până în prezent. Totodată, ținem să Vă comunicăm că în ultima perioadă de timp, în adresa *****a fost pornită o adevărată campanie de defăimare și denigrare a imaginii companiei, fapt care creează interpretări eronate referitor la activitatea societății comerciale. Această campanie de defăimare a fost inițiată de către cetățeanul ***** (care locuiește în imediata vecinătate a blocului locativ ce se construiește pe strada *****), și care, ulterior, a atras și alte persoane scandalagiste, active în mediul online (Facebook, Instagram, Tik-Tok, etc), în vederea răspândirii mai ample a informațiilor defăimătoare despre activitatea companiei. Mai mult decât atât, pentru un efect mai sporit de atragere a atenției publicului, ***** a implicat și membrii familiei sale, inclusiv copiii minori si părinții în etate. Acest grup de persoane s-au manifestat cu „proteste” abuzive, manifestând un comportament huliganic și o deosebită obrăznicie, atât în incinta sediilor organelor de stat, oficiul companiei, cât și la șantierele de construcție. Această campanie de ponegrire a imaginii *****are la bază șantajul cetățeanului *****, cu scopul de a impune *****la procurarea lotului care îi aparține dumnealui și care se află în vecinătatea șantierului de construcție (amplasat pe strada *****). Astfel, cetățeanul în cauză, prin șantaj și amenințări cu răzbunarea, a înaintat condițiile personale de procurare a lotului de către compania *****, la un preț exagerat care depășește minim de 5 ori!!! costul real de pe piață, argumentând prețul fabulos prin faptul că are mulți copii. *****, de nenumărate ori a comunicat domnului *****despre lipsa de interes comercial asupra lotului său și despre nerentabilitatea acestei tranzacții pentru companie, fapt care l-a determinat pe cetățeanul în cauză să amenințe cu crearea de probleme artificiale prin intermediul tuturor organelor de drept și instituții ale statului (fapt confirmat prin stenogramele ședințelor comune cu familia *****). În același timp, *****neagă categoric toate acuzațiile cetățeanului *****cu privire la pretinsele acțiuni de expropiere a lotului care aparține familiei *****, acestea fiind un fals și o metodă de șantajare a companiei, în scopul obținerii unor câștiguri fabuloase personale, favorabile familiei *****. În contextul celor relatate anterior, ***** comunică că nu va da curs provocărilor șantajiste care contravin intereselor companiei și își continuă activitatea corectă, legală si transparentă, cu respectarea strictă a legislației în vigoare. Totodată, *****va proteja categoric interesele persoanelor care au investit surse

financiare în locuințele care urmează să fie date în exploatare, cu onorarea întocmai a obligațiunilor contractuale. Cu deosebit respect, Administrația ***** SRL.”

Respectiva postare a acumulat 4 reacții, dintre care 3 like-uri și un emoticon – „grijă” (f.d.15, 16, 20).

Potrivit răspunsului Inspectoratului de Poliție Rîșcani nr.34/20/3-14196 din 09 august 2024, ***** a fost informat despre examinarea adresării înregistrată în registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni al IP Rîșcani al DP mun.Chișinău cu nr.14643 din 02 august 2024 privind pretinsele abateri de la legislația în vigoare admise de către administrația *****, conducător *****. Astfel, în cadrul măsurilor întreprinse de către angajații poliției, vina administrației *****, conducător *****, în comiterea unei contravenții prevăzute de Codul contravențional sau infracțiuni prevăzute de Codul penal, nu a fost posibil de demonstrat. În cazul dezacordului cu decizia adoptată, în conformitate cu prevederile art.448 Cod contravențional, este în drept să se adreseze cu o cerere prealabilă, în termen de 15 zile de la data emiterea acesteia, către IP Rîșcani al DP mun.Chișinău, str.Miron Costin 5/1 sau la adresa de email: ips_riscani@igp.gov.md (f.d.95).

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr.***** din 14 mai 2025, s-a stabilit că la 01 august 2024, ora 21:35, ***** în calitate de executant de lucrări de construcție a desfășurat acțiuni generatoare de zgomot (lucrări de construcție) în incinta unui bloc locativ cu încălcarea regimului orar stabilit de lege, fapt ce a perturbat liniștea, fiind sancționat cu o amendă de 90 u.c., echivalentul a 4500 lei (f.d.135).

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. *****din 14 mai 2025, s-a stabilit că la 28 iunie 2024, ora 20:42, ***** în calitate de executant de lucrări de construcție a desfășurat acțiuni generatoare de zgomot (lucrări de construcție) în incinta unui bloc locativ cu încălcarea regimului orar stabilit de lege, fapt ce a perturbat liniștea, fiind sancționat cu o amendă de 90 u.c., echivalentul a 4500 lei (f.d.141).

Prin hotărârea Preturii sectorului Rîșcani, mun.Chișinău nr.03/12 din 27 martie 2025 cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale, s-a constatat că agentul constatator ***** specialist superior, Pretura s.Rîșcani, la data de 09 decembrie 2024 a constatat că ***** a comis contravenția prevăzută de art.154 alin.(1) Cod contravențional, prin faptul că a încălcat regulile de gestionare a deșeurilor. Conform art.154 alin.(1) Cod contravențional, Comisia administrativă de pe lângă Pretura s.Rîșcani, mun.Chișinău a decis aplicarea ***** a unei amenzi în mărime de 9000 lei (f.d.147).

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria *****in 09 decembrie 2024, în privința ***** s-a stabilit nerespectarea modului stabilit de colectare, păstrare, depozitare și evacuare a deșeurilor industriale de construcție și demolare, a deșeurilor municipale, ca rezultat – pătrunderea deșeurilor menționate (carniz de aluminiu, vată izolatoare, penoplast, saci, beton, etc.) pe terenul proprietate privată ***** 42, mun.Chișinău și pe teritoriul adiacent (f.d.148).

În conformitate cu art.43 Cod civil, *în condiţiile legii, orice persoană fizică are dreptul la viaţă, la sănătate, la integritate fizică şi psihică, la libera exprimare, la nume, la onoare, demnitate şi reputaţie profesională, la propria imagine, la respectarea vieţii intime, familiale şi private, la protecţia datelor cu caracter personal, la respectarea memoriei şi corpului său după deces, precum şi la alte asemenea drepturi recunoscute de lege*.

Potrivit art.3 din Legea nr.64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, *(1) orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei. (2) Libertatea de exprimare protejează atît conţinutul, cît şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează*

sau deranjează. (3) Exercitarea libertăţii de exprimare poate fi supusă unor restrîngeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracţiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala, reputaţia sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti. (4) Restrîngerea libertăţii de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin.(3) şi doar în cazul în care restrîngerea este proporţională cu situaţia care a determinat-o, respectîndu-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat. (5) Garanţiile privind libertatea de exprimare nu se extind asupra discursurilor care incită la ură sau la violenţă.

Conform art.7 din Legea nr.64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, *(1) orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. (2) Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie. (3) Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(2) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. (4) Persoana lezată prin răspîndirea unor judecăţi de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecăţile de valoare cumulează următoarele condiţii: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informaţie. (5) Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(4) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, sau publicarea unei replici, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. (6) Se consideră injurie exprimarea care cumulează următoarele condiţii: a) exprimarea intenţionată verbală, scrisă sau nonverbală nu corespunde normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; b) permite identificarea persoanei vizate. (7) Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(6) poate solicita exprimarea scuzelor şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. (8) Nimeni nu poate fi tras la răspundere pentru stilul umoristic şi satiric dacă prin folosirea acestuia nu se induce în eroare publicul în privinţa faptelor*.

În conformitate cu art.24 din Legea nr.64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, *(1) reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pîrîtul a răspîndit informaţia; b) informaţia îl vizează şi este defăimătoare; c) informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă; sau d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; e) existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat. (2) Pîrîtul trebuie să dovedească următoarele: a) informaţia nu este defăimătoare şi/sau nu îl vizează pe reclamant; b) informaţia constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; c) la momentul răspîndirii informaţiei, deşi a luat toate măsurile de diligenţă, nu putea şti că prin acţiunile sale contribuie la răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient; d) informaţia răspîndită este de interes public. (3) În cazurile ce vizează restrîngerea libertăţii de exprimare, refuzul pîrîtului de a dezvălui un secret profesional sau sursa de informare nu constituie temei suficient pentru admiterea acţiunii*.

Instanța reține că norma art.24 din Legea nr.64/2010 fixează un regim probator special, în care reclamantul poartă sarcina de a demonstra răspândirea, vizarea sa, caracterul defăimător și falsitatea esențială a relatărilor de fapt ori lipsa substratului factologic suficient al judecăților de valoare, precum și existența și cuantumul prejudiciului. Instanța reține că pârâta, la rândul său, își

poate întemeia apărarea pe demonstrarea lipsei caracterului defăimător, pe natura de judecată de valoare cu bază factuală sau pe existența interesului public și a diligenței.

Înainte de a aprecia îndeplinirea acestor condiții, instanța delimitează obiectul analizei, deoarece postarea din 10 iulie 2024 cuprinde atât afirmații despre reclamant, cât și afirmații despre pârâtă și despre presupuse acuzații ale reclamantului. În măsura în care pârâta își exprimă propria poziție, inclusiv negarea acuzațiilor de „expropriere", această parte nu constituie, prin ea însăși, o imputare de fapt către reclamant, ci o declarație defensivă a companiei.

Textul postării este redactat cu formulări accentuate și cu finalitate de comunicare corporativă către clienți și urmăritori. În astfel de comunicări, limbajul este de regulă evaluativ, iar anumite expresii capătă un sens figurativ și contextual, ceea ce impune o analiză integrată, nu una ruptă din context.

Instanța stabilește că în postare există un nucleu de judecăți de valoare, precum „persoane scandalagiste", „proteste abuzive", „comportament huliganic", „deosebită obrăznicie", deoarece acestea descriu o apreciere asupra conduitei, nu o constatare tehnică verificabilă. Aceste expresii pot leza, însă sunt protejate de libertatea de exprimare, dacă se sprijină pe un substrat factologic suficient și dacă sunt proporționale cu contextul.

Instanța identifică și enunțuri care pot fi percepute ca relatări despre fapte, precum implicarea membrilor familiei, inclusiv copii minori, vizitele repetate la oficiu, existența „protestelor", precum și pretinsele „amenințări" și pretinsul „șantaj" orientat spre determinarea pârâtei să procure lotul de teren. Pentru aceste enunțuri, în funcție de conținut, analiza se raportează fie la falsitate, fie la existența unei baze factuale minime, deoarece și termenii „șantaj" sau „amenințări" pot funcționa în limbaj comun ca metafore ale presiunii.

În privința vizării reclamantului, instanța reține că postarea îl individualizează direct, prin nume și prenume, și indirect, prin indicarea locuirii în vecinătatea șantierului de pe strada *****. Identificarea este neechivocă, iar această condiție este îndeplinită.

În privința răspândirii, instanța reține că pârâta recunoaște publicarea pe pagina sa de Facebook, iar din materialele cauzei rezultă existența postării și conținutul ei. Instanța reține și că pagina utilizată este un canal de comunicare publică al companiei, utilizat pentru promovarea proiectelor și pentru informarea clienților.

Instanța apreciază că, deși pârâta invocă un public „limitat", natura unei pagini de Facebook și modul de funcționare al rețelei implică o accesibilitate extinsă, cel puțin pentru urmăritori și pentru persoane care accesează pagina. Totuși, întinderea efectivă a difuzării și impactul social sunt elemente ce se probează, nu se prezumă în cuantum ridicat.

În această parte, instanța reține că la dosar este indicat un număr redus de reacții la postare, respectiv patru reacții, fără probe privind distribuiri, comentarii numeroase ori preluări media. În aceste condiții, instanța nu poate deduce o audiență largă, iar reclamantul era ținut să probeze amploarea difuzării.

În privința substratului factologic, instanța reține că pârâta a invocat existența unui incident la oficiul său, cu intervenția poliției, precum și existența înregistrărilor audio-video. Instanța a examinat nemijlocit suporturile electronice depuse la dosar, iar din imaginile și secvențele video rezultă prezența reclamantului în incinta oficiului pârâtei, însoțit de alte persoane, fiind observat și prezența unor copii minori în spațiul de lucru al companiei.

Instanța constată că, în cadrul înregistrărilor video, este surprins un schimb tensionat de replici, iar în secvențe se disting formule de părăsire a spațiului companiei și referiri la „proprietate privată", care indică solicitarea pârâtei ca persoanele prezente să părăsească incinta.

Instanța reține că aceste elemente confirmă existența unui conflict real, nu doar a unei nemulțumiri abstracte.

Tot aici, se impune necesitatea de a evidenția faptul că la intrarea reclamantului în spațiul companiei pârâte, acesta a indicat că „suntem o delegație", iar soția acestuia a enunțat „am venit să vă înveselim".

Instanța reține, de asemenea, că în aceleași secvențe se disting referiri la o sumă de bani exprimată în euro, în asociere cu tema procurării ori plății, indicându-se suma de „700000 euro". În corelație cu replica „nu plătim/nu procurăm", surprinsă în aceeași succesiune, instanța constată că disputa avea o componentă patrimonială legată de preț sau de solicitări bănești, ceea ce oferă o bază factuală pentru afirmațiile pârâtei despre negocieri tensionate și despre presiune.

Instanța constată că înregistrările surprind și prezența poliției, inclusiv cadre cu agenți în incinta oficiului. În secvențe se distinge relatarea despre „intrarea pe teritoriul privat" și solicitarea de intervenție, ceea ce corespunde apărării pârâtei privind un apel la 112 și documentarea incidentului.

Aceste probe audio-video nu stabilesc, prin ele însele, comiterea unei infracțiuni și nici nu califică juridic conduita reclamantului. Ele confirmă însă că pârâta avea motive factuale să perceapă conduita ca una conflictuală, iar această percepție este relevantă pentru a evalua dacă judecățile de valoare din postare au o bază suficientă.

Instanța apreciază că expresiile „comportament huliganic" și „deosebită obrăznicie", raportate la aceste imagini, funcționează ca un calificativ evaluativ al unei conduite, nu ca o acuzație tehnică de infracțiune. În plus, pârâta a precizat că nu a utilizat termeni juridico-penali precum „infracțiune" sau „contravenție", iar postarea, citită integral, urmărește să explice o situație conflictuală din perspectiva companiei, în condițiile în care inițial și însăși partea reclamantă prin intermediul a altor persoane a făcut publice aceste secvențe pe internet.

Instanța reține că, în practica aplicării art.10 CEDO și a Legii nr.64/2010, diferența dintre relatarea de fapt și judecata de valoare este decisivă, deoarece adevărul judecăților de valoare nu se probează în sens strict. Pentru judecăți de valoare, se examinează dacă există un substrat factologic suficient, iar în speță, existența incidentului, prezența poliției, caracterul tensionat al discuțiilor și componenta patrimonială constituie un asemenea substrat.

În privința expresiei „persoane scandalagiste", instanța o califică drept judecată de valoare, folosită pentru a descrie un comportament perceput ca provocator sau conflictual. În lipsa unei demonstrații a lipsei totale de bază factuală, instanța nu poate reține aplicarea art.7 alin.(4) din Legea nr.64/2010.

În privința afirmației despre implicarea membrilor familiei, inclusiv copii minori și părinți în etate, instanța reține că reclamantul contestă această relatare, însă înregistrările video confirmă prezența copiilor minori în oficiu, iar pârâta a invocat prezența altor membri ai familiei la vizite repetate. În aceste condiții, reclamantul nu a demonstrat falsitatea esențială a relatării, iar în ceea ce privește părinții, chiar dacă nu sunt surprinși în fiecare secvență documentată la dosar, contextul litigios și acțiunile inițiate de membrii familiei (soția) confirmă implicarea familiei în conflictul cu compania.

Instanța apreciază că afirmațiile despre „proteste" și despre activitate în mediul online au, de asemenea, un caracter mixt, deoarece pot reflecta atât fapte, cât și evaluări. În cadrul judecătorii cauzei, din explicațiile participanților la proces s-a constatat că reclamantul cu membrii familiei sale au „protestat" în fața Parlamentului RM, inclusiv cu un instrument muzical. Aici, se impune necesitatea de a evidenția și faptul că din secvențele video atașate la materialele cauzei se poate observa cu ușurință că atât reclamantul, cât și celălalt membru al

familiei sale, aveau în mâini instrumente muzicale. Prezența acestor instrumente muzicale este catalogată că o intenție de a pune presiune psihologică asupra angajaților companiei pârâte. În aceste condiții, instanța nu poate considera enunțurile făcute de partea pârâtă ca fiind dovedit false, mai ales că însăși cauza dedusă judecății se înscrie într-un conflict publicat prin rețele de socializare.

În privința expresiilor „șantaj” și „amenințări”, instanța reține că acestea sunt cele mai sensibile, deoarece pot induce publicului ideea unei conduite penale. Totuși, în contextul comunicării corporative, aceste cuvinte sunt utilizate frecvent în sens non-tehnic, pentru a descrie o presiune intensă, condiționări sau constrângeri, iar sarcina instanței este să stabilească dacă cititorul rezonabil le-ar înțelege ca imputare penală certă ori ca figură de stil într-o dispută comercială.

Instanța constată că postarea nu afirmă existența unei plângeri penale împotriva reclamantului și nu afirmă existența unei condamnări ori a unei cercetări penale. Postarea descrie o situație conflictuală și o asociere cu un preț pretins exagerat, iar acest element este susținut de înregistrările video, în care se face referire la o sumă foarte mare și la refuzul pârâtei de a plăti.

În aceste condiții, instanța apreciază că termenul „șantaj” este utilizat preponderent ca judecată de valoare asupra metodei de presiune percepute, nu ca relatare juridică despre o infracțiune determinată. Pentru o asemenea judecată de valoare, este suficientă existența unui conflict patrimonial, a unei condiționări sau a unei presiuni, iar materialul probator indică existența unei dispute ce se referă la dorința reclamantului de a vinde bunul imobil și lipsa de dorință a părții pârâte de a procura bunul imobil la prețul stabilit de reclamant.

În privința „amenințărilor cu răzbunarea” și a „creării de probleme artificiale”, instanța reține că reclamantul a negat aceste enunțuri, însă nu a prezentat probe directe care să infirme existența unor asemenea replici sau atitudini. Instanța reține că, dimpotrivă, din secvențele video examinate și din conținutul explicațiilor participanților la proces, rezultă invocarea unor demersuri către instanță și către autorități, iar existența litigiilor administrative anterioare, inițiate în legătură cu autorizația de construire, confirmă că au existat acțiuni instituționale îndreptate împotriva proiectului pârâtei.

Instanța constată că, într-un asemenea context, formularea pârâtei despre „probleme artificiale prin intermediul organelor” poate fi percepută ca o apreciere subiectivă asupra multiplelor demersuri, nu ca o relatare verificabilă punctual. Reclamantul nu a demonstrat că pârâta a fabricat un fapt concret, indicând data, locul și conținutul unei amenințări, astfel încât falsitatea esențială nu este probată.

Simpla percepție a reclamantului că textul este ofensator nu este suficientă, dacă nu se demonstrează caracterul fals al faptelor ori lipsa bazei factuale a evaluărilor. În cauză, reclamantul a prezentat în special aprecieri și concluzii, însă nu a adus o probă care să stabilească, cu grad de certitudine, că afirmațiile despre conflict, vizite, pretenții bănești și tensiuni sunt inventate.

Instanța consideră relevant și faptul că pârâta a justificat scopul comunicării, prin protejarea intereselor investitorilor și prin necesitatea de a calma îngrijorările clienților. Chiar dacă acest scop nu absolvă de răspundere pentru defăimare, el este pertinent în analiza proporționalității și a bunei-credințe, deoarece arată că postarea a avut finalitate de informare din perspectiva companiei.

În privința interesului public, instanța reține că reclamantul nu este persoană publică, iar protecția reputației sale este importantă. Totuși, reclamantul a acționat într-un conflict care

privește un proiect imobiliar, cu impact asupra vecinilor și a cumpărătorilor, iar subiectul a fost adus în spațiul public prin rețele sociale, ceea ce îl situează într-o dezbatere de interes local.

Instanța apreciază că interesul public nu se confundă cu interesul național, fiind suficient un interes legitim al unei comunități sau al unui segment de public, precum clienții unui dezvoltator. În speță, informațiile despre perturbarea activității, despre tensiunile la oficiu și despre stabilitatea proiectului pot fi de interes pentru investitori.

Instanța examinează și criteriul diligenței, fiind reținut că pârâta a descris evenimente pe care le-a perceput direct, în propriul oficiu, iar prezența poliției și existența înregistrărilor indică un minim de verificabilitate internă, astfel încât nu se poate reține că pârâta a acționat fără orice diligență.

În ceea ce privește caracterul defăimător, instanța acceptă că unele formulări pot afecta reputația reclamantului, deoarece îl asociază cu conduite reprobabile. Totuși, caracterul defăimător, în sens juridic, trebuie corelat cu falsitatea faptelor sau cu lipsa substratului factologic, iar în speță aceste condiții nu au fost demonstrate cumulativ.

Instanța reține că reclamantul a solicitat și repararea prejudiciului moral, invocând suferințe psihice și impact profesional. În materia prejudiciului moral, instanța poate utiliza prezumții rezonabile, însă nu poate acorda despăgubiri în lipsa constatării faptei ilicite, a legăturii cauzale și a vinovăției, deoarece prejudiciul moral este accesoriu constatării încălcării dreptului.

În plus, chiar presupunând o atingere morală, reclamantul nu a prezentat probe care să arate o difuzare largă, pierderi concrete de contracte ori refuzuri profesionale determinate de postare. Instanța constată că rămâne nedovedit gradul de intensitate al prejudiciului și legătura cauzală directă cu publicarea, în condițiile în care conflictul era deja public și preexistent. Or, se pune întrebarea: la difuzarea inițială a înregistrărilor video pe o rețea de socializare reclamantului nu i s-a adus prejudicii morale, fiind reflectat în secvențele video?

În privința măsurilor solicitate, respectiv scuze publice și dezmințire, instanța reține că acestea sunt remedii asupra libertății de exprimare, care se dispun doar dacă se constată clar că informația este falsă ori evaluarea nu are bază factuală. În lipsa unei asemenea constatări, obligarea la dezmințire ar crea un efect de descurajare disproporționat asupra exprimării, contrar regulilor stabilite în acest sens.

Instanța constată că reclamantul a centrat acțiunea pe ideea că pârâta l-ar fi acuzat de infracțiuni grave. Instanța apreciază că postarea nu echivalează cu o imputare penală formală, ci exprimă percepția pârâtei asupra unei presiuni, iar materialele video susțin existența unui incident conflictual.

Nu poate fi ignorat contextul în care pârâta însăși era vizată de acuzații și de critici, iar răspunsul său urmărea protejarea reputației comerciale și a relațiilor cu investitorii. Într-un asemenea cadru, limitele criticii admisibile sunt mai largi, cu condiția să existe o bază factuală minimă, condiție pe care instanța o consideră îndeplinită.

Instanța concluzionează că reclamantul a dovedit răspândirea și vizarea sa, însă nu a dovedit falsitatea esențială a relatărilor de fapt invocate și nici lipsa substratului factologic suficient al judecăților de valoare. În consecință, nu sunt întrunite condițiile pentru restabilirea în drepturi prin rectificare, dezmințire ori scuze și nici condițiile răspunderii civile delictuale pentru repararea prejudiciului moral.

În ceea ce privește înscrisurile privind contravențiile constatate în privința pârâtei, instanța reține că acestea reflectă alte raporturi juridice și alte fapte, care nu demonstrează, prin ele însele, caracterul fals al postării din 10 iulie 2024. Ele nu pot transforma automat în defăimare o

comunicare corporativă despre un conflict la oficiu, deoarece nu stabilesc neadevărul afirmațiilor referitoare la reclamant.

În speță, în raport cu ansamblul probelor, nu se constată o ingerință nejustificată în dreptul reclamantului la onoare și demnitate. Instanța apreciază că echilibrul dintre dreptul la reputație și libertatea de exprimare a fost păstrat, în limitele legii.

Cu privire la cheltuielile de judecată, instanța reține regula generală a suportării acestora de partea care a pierdut procesul.

În consecință, cererea de chemare în judecată urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
Judecător (*semnătură*) Andrei Ojoga
Copia corespunde originalului,
Judecător *Andrei Ojoga*